

»Kad danas čitamo kako je Danica ilirska još u travnju god. 1839. reagirala na prvu vijest o Daguerrovom pronalasku, ugodno smo iznenađeni razboritim i dalekovidnim komentarom u kojem su bile naslućene čak i posljedice koje bi novi izum mogao izazvati na području likovnih umjetnosti. Danas nam se takav komentar čini potpuno logičnim. Međutim, ako se uživimo u ono vrijeme i zamislimo što je značilo otkriće fotografije u svijetu i kako su reagirale druge sredine kad je taj novitet dopro do njih, onda tek možemo pravo ocijeniti kako je ta naša mala sredina bila ipak napredna. Kod nas fotografiju nisu ni osuđivali kao u nekom gradovima Njemačke, a niti su je primali s muzikom kao npr. u Barceloni. I dok je štampa u velikom kulturnom centru Leipzigu još godine 1842. napadala novo otkriće kao ordinarnu nemogućnost i bogohulstvo, intelektualna elita, tada još malog Zagreba, okupljena oko Gajevih novina, mogla je prihvatiti dagerotipiju i shvatiti njeno golemo značenje.«

(Nada Grčević: "Počeci fotografije u Hrvatskoj", Život umjetnosti, br. 6, Zagreb 1968.)

Nekoliko mjeseci nakon niže opisane sjednice francuske akademije znanosti, francuska je vlada 19. kolovoza 1839. godine službeno prihvatila patent i proglasila ga »slobodnim za svijet« (libéré au monde). Danas 19. Kolovoza, slavimo kao dan fotografije.

NAJZNAČAJNIJE OTKRIĆE NAŠEG VREMENA

Autor Štefan Brajković

Utorak, 19 Kolovoz 2014 14:10 - Ažurirano Utorak, 19 Kolovoz 2014 14:14

Različnosti.

Najznatnije otkriće našega vremena.

U jednom od posljednjih sjedenjeh akademie znanostih u Parizu 7. Sječnja (Jan.) t. g. izvestio je *Arago* jedno prevažno otkriće *Daguerra*. Poznata su djelovanja tako zvane optičke sprave *camera obscura* (komore tamne) i sličnost, kojom se izvana postavljeni predmeti umaljeno na bjelom papiru unutra ukazuju. Gospodinu *Daguerra* izišlo je sada za rukom, posle mnogih kemičkih izkušavanja o naravi svjetlosti i bojah, onaj umaljeni kip, da tako reknemo, uhvatiti i nepomično *obdržati* na papiru, koi je nekom kemičkom pripravom obvučen (pomazan). Nekoje stvari n. p. sreberni klorir (*chlorure d'argent*) imaju tu narav, da, kada se samo sa svjetlostju dotaknu, taki boju ili farbu promene. Tako je g. *Daguerra* za rukom izišlo, iznaći način, kojim se u tamnoj komori (*camera obscura*) postaviša slika, *svetlo i nasenjeno* u naravskom razmjerju kanoti odtisne. Kod toga čudnovatoga obrazovanja izražene su prilike najstrožijom točnostju, a boje su prelivanjem sene kao kod akvete izjasnjene. Ako tko želi kakov predel, okolicu ili spodobu (portrait) imati, može sve to za nekoliko minuta dobiti, bez da bi k tomu ruka umetnika (izvan boje) potrebna bila, i to u tako vernoj spodobnosti, koju umetnost nikada dokučiti nebude kadra.

Tim otkritjem porodit će se čitavo preobraženje u umetnosti risanja i bakrorčenja, kojega sledstva nipošto jošte prevideti se ne dađu, budući se tim otkritjem narav *izta* u jednom oka trenutju i bez pomoći čovječanske ruke, kao u kakovo zercalo ili ogledalo ulovljena ukazuje.

fotografie.org